

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Waarom stichten jullie niet een eigen school?: religieuze identiteitsontwikkeling van islamitische basisscholen 1988-2013
Budak, B.

Citation

Budak, B. (2021, June 9). *Waarom stichten jullie niet een eigen school?: religieuze identiteitsontwikkeling van islamitische basisscholen 1988-2013*. Uitgeverij IUA-Publication, Amsterdam. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3185763>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3185763>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <https://hdl.handle.net/1887/3185763> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Budak, B.

Title: Waarom stichten jullie niet een eigen school?: religieuze identiteitsontwikkeling van islamitische basisscholen 1988-2013

Issue Date: 2021-06-09

Bibliografie

- Abû Dâwûd, S.-A. A.-S. (1988). *Sunan Abî Dâwûd*. (M. M.-D. 'Abd al-Hamîd, Red.) Cairo: Dâr al-Bayân .
- Abu Zahra, M. (z.j.). *Islam'da Siyasi, Itikadi ve Fikhi Mezhepler tarihi*. Istanbul: Hisar.
- Adams, T., Ellins, C., & Jones, S. H. (2017). Autoethnography. In J. Matthes, C. Davis, & R. Potter, *The International Encyclopedia of Communication Research Methods* (pp. 1-11). John Wiley & Sons, Inc.
- Ahmad, Q. H., & Mahmood, R. (2018). Legitimacy and Illegitimacy of Music in Islam. *Al-Qalam*, 79-89.
- Akbulut, M. (2016). *Andermans Land*. Rotterdam: De Kyzer van Aken.
- Aktaran, E. (z.j.). *Worden wie je bent. Kaders voor het identiteitsbeleid op de SIMON scholen*. Leusden: SIMON scholen.
- Al Amana. (2016). *Schoolgids*. Ede: Al Amana.
- Al-Amana.nl. (2019, 4 4). <http://alamana.nl/identiteit/>. Opgehaald van <http://alamana.nl>: <http://alamana.nl>
- Al-ghazali.nl. (2019, 4 9). *Al-Ghazali.nl*. Opgehaald van <http://www.al-ghazali.nl>: <http://www.al-ghazali.nl/docs/Al-GhazaliSchoolgids2018-2019..pdf>
- Al-Ghazali; SPIOR;. (1990). *Lesboek islamitisch godsdienstonderwijs* (Vol. groep 3 & 4, groep 5 & 6, groep 7 & 8). Rotterdam: Al-Ghazali & SPIOR.
- Al-Hadith. (2007). *Regenboog*. Brussel: El-Hadith.
- Alkan, M. (1996). Islamitische iniatieven in het onderwijs. In A. v. Amerongen, G. Ascha, E. Choho, R. Hassan, A. M. Karam, O. Korz-Noor, & R. Lavrijsen, *Islam in een ontzuilde samenleving. Discussie over vrouwenemancipatie, kunst en onderwijs* (pp. 113-144). Amsterdam: KIT publicaties.

- Al-Qaradawi, Y. (1999). *The Lawful and the Prohibited in Islam (Al-Halal Wal Haram Fil Islam)*. Indiana: American Trust Publications.
- Amkreutz, R. (2017, juli 24). *Brussel krijgt vijfde islamitische school*.
Opgehaald van De Morgen:
<https://www.demorgen.be/binnenland/brussel-krijgt-vijfde-islamitische-school-bdad5132/>
- Anderson, D. (2010). *Organization development: the process of leading organizational change*. Los Angeles, London, New Delhi, Singapore, Washington DC: Sage Publications.
- An-Nisâ'î, A.-R. A. (2001). *As-Sunan al-Kubrâ*. Beirut: Ar-Risâla.
- Annoer.nl. (2020, 17 10). *annoer.nl*. Opgehaald van annoer.nl:
<https://www.annoer.nl/bestanden/521251/SCHOOLGIDS-AN-NOER-2020-2021.pdf>
- Ansary, T. (2009). *Een geschiedenis van de wereld door moslims ogen*. Amsterdam: Bulaaq.
- Ardon, A. (2009). *Moving Moments: Leadership and Interventions in Dynamically Complex Change Processes*. Amsterdam: VU.
- Ardon, A. (2011). *Doorbreek de cirkel! Hoe managers onbewust verandering blokkeren*. Amsterdam: Business Contact.
- Aslan, E. (2009). *Islamic Education in Europe*. (E. Aslan, Red.) Wien: Böhlau.
- As-Siddieq.nl. (2019, 2 4). <https://www.as-siddieq.nl/missie/>. Opgehaald van <https://www.as-siddieq.nl>: <https://www.as-siddieq.nl/missie/>
- Association of Muslim Schools. (2018, mei 21). *AMS-UK*. Opgehaald van AMS-Uk: <http://ams-uk.org/faq/>
- At-Tirmîdhî, M. b.-D. (1998). *Sunan at-Tirmîdhî*. Beirut: Dâr al-Gharb al-Islâmî.
- Baarda, B., Bakker, E., Fischer, T., Julsing, M., Goede, M. d., Peters, V., & Velden, T. v. (2013). *Basisboek kwalitatief onderzoek. Handleiding voor het opzetten en uitvoeren van kwalitatief onderzoek* (3de ed.). Groningen: Noordhoff Uitgevers.

- Bakker, C. (2002). Hoe geef je vorm aan de identiteit van de school? In S. Miedema, & H. Vroom, *Alle onderwijs bijzonder. Levensbeschouwelijke waarden in het onderwijs*. (pp. 97-124). Zoetermeer: Meinema.
- Bakker, C. (2011). Confessioneel onderwijs: religie als decor. *Religie & samenleving*, 6, 102-116.
- Bakker, C. (2013). 'Onze'school. Het veranderende 'wij' in het Nederlandse onderwijs. In M. Kalsky, *Alsof ik thuis ben. Samenleven in een land vol verschillen* (pp. 115-135). Almere: Parthenon.
- Bakker, C., & Rigg, E. (2004). *De persoon van de leerkracht, tussen christelijke schoolidentiteit en leerlingendiversiteit*. Zoetermeer: Meinema.
- Bal, Rasit (2018), *Islamitisch godsdienstonderwijs en de uitdagingen van de pluriforme Nederlandse samenleving. Paradox van normativiteit en geloofwaardigheid*, *Religie & Samenleving* 13(3), 249-270. Bayrak de Jager, A., & Claassen, A. (2011). *Veilig opgroeien en zo!* Provicnie Utrecht, ISBO, de Koepel en Onderwijs-zorg en Adviesbureau.
- Beemsterboer, M. (2018). *Islamitisch basisonderwijs in Nederland*. Almere: Parthenon.
- Berger, M. (2013). The Third Wave: Islamization of Europe, or Europeanization of Islam? *Journal of Muslims in Europe*, 115-136.
- Berger, M., Kahmann, M., El Baroudi, S., & Hamdi, A. (2018). *Salafisme in Nederland belicht. Vijftien jaar salafisme onderzoek in Nederland*. Utrecht: Verwij-Jonker instituut.
- Berglund, J. (2015). *Publicly Funded Islamic Education in Europe and the United States*. Washington, DC: The Brookings Institution.
- Berglund, J. (2018). *European Perspectives on Islamic Education and Public Schooling*. Sheffield-UK, Bristol-USA: Equinox.
- Bernts, T., Kregting, J., & Hermans, C. (2018). *Identiteit van katholieke basisscholen. Een typologie op basis van beleid en leerlingenpopulatie*. Nijmegen: KASKI.

- Bertram-Troost, G., Kom, C., ter Avest, I., & Miedema, S. (2012). *Typen van protestants-christelijk basisonderwijs in een seculiere tijd. Schoolleiders aan het woord over de eigenheid van hun school*. Woerden: Besturenraad.
- Biesta, G. (2012). *Goed onderwijs en de cultuur van het meten*. Den Haag: Boom Lemma .
- Biesta, G. (2020). De pedagogische opdracht van het onderwijs. Over kwaliteit, volwassenheid en democratie. In C. Hermans, *Waar is het onderwijs goed voor? Anders denken over onderwijs* (pp. 101-119). Eindhoven: Damon.
- Biesta, G. (2020). Risking ourselves in Education: Qualification, Socialization, and Subjectification revisited. *Educational Theory*, 89-104.
- Biesta, G., Van Nijmegen, C., & Miedema, S. (2001). Onderwijs en opvoeding en de terugkeer van religie in een postmoderne samenleving. *Pedagogiek*, 124-133.
- Bilalschool.nl. (2019, 4 8). <https://www.bilalschool.nl/School>. Opgehaald van <https://www.bilalschool.nl>: <https://www.bilalschool.nl/School>
- Boonstra, J. J. (2004). *Dynamics of Organizational Change and Learning*. West Sussex: John Wiley & Sons, Ltd.
- Boutellier, H. (2015). Van secularisering naar securitisering. Een beschouwing over de relatie tussen religie, criminaliteit en veiligheid. *Tijdschrift voor Criminologie*, 2, 260-271.
- Breeuwsma, G. (1993). *Alles over ontwikkeling. Over de grondslagen van ontwikkelingspsychologie [All about development. The basic body of knowledge of developmental psychology]*. Amsterdam: Boom.
- Brinkman, F. (2005). *Haram. Uit het dagelijks leven op een islamitische school*. Amsterdam: Balans.
- Bronneman-Helmers, H. (2011). *Overheid en onderwijsbestel: beleidsvorming rond het Nederlandse onderwijstelsel (1990-2010)*. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau.

- Broos, J., & Van Galen, E. (2015, 5 29). *ad.nl*. Opgehaald van ad.nl:
<https://www.ad.nl/binnenland/steeds-meer-kinderen-naar-islamitische-basisschool~a76533cf/>
- Budak, B. (2002). *Mijn Imaan*. Nieuwegein: IPC.
- Budak, B. (2013). *Mijn aglaaq en mijn lichaam* (Derde druk ed.). Amersfoort: ISBO.
- Budak, B. (2014). Richting, stichting en inrichting van de eerste islamitische basisscholen. Een proces van af-en toe-stemmen. In I. Ter Avest, *Af en toe stemmen* (pp. 37-45). Amsterdam: Gopher B.V.
- Budak, B. (2014-2). *Identiteit van A tot Z. Handleiding voor de praktijk*. Leusden: SIMON scholen.
- Budak, B. (2015). *Ik ben een moslim* (Vijfde druk ed.). Amersfoort: ISBO.
- Budak, B. (2015). *Op zoek naar jezelf* (Derde druk ed.). Amersfoort: ISBO.
- Budak, B. (2016). *Ik-toets. Islamitische kennistoets. 300 vragen over de basiskennis islam*. Amersfoort: ISBO.
- Budak, B., & Claassen, A. (2015). *Offerweek* (Zesde druk ed.). Amersfoort: ISBO.
- Budak, B., & Claassen, A. (2015). *Ramadan* (Zesde druk ed.). Amersfoort: ISBO.
- Budak, B., & Claassen, A. (2018). *Het kompas van mijn leven*. Amersfoort: ISBO.
- Budak, B., & Ter Avest, I. (2012). Islamic school makes me strong. In G. Lauwers, & J. De Groof, *2nd World Conference on the Right to and Rights in Education* (pp. 83-88). Brussel: ELA.
- Budak, B., Bakker, C., & Ter Avest, I. (2018). Identity Construction of Public Funded Islamic Primary Schools in the Netherlands: An Historical Approach. In J. Berglund, *European Perspectives on Islamic Education and Public Schooling* (pp. 78-104). Sheffield-UK, Bristol-USA: Equinox.

- Budak, B. (2017). *Bewust op reis*. Amersfoort: ISBO.
- Bukhârî, M. (2001). *Al-Djâm'i al-Musnad as-Sahîh*. Beirut: Dâr at-Tawq an-Nadjâ.
- Buwalda, M. (2007). De terugkeer van religie in het publieke domein. *Justitiële verkenningen*, 9-19.
- BVD. (1998). *De politieke islam in Nederland*. Den Haag: Binnelandse Veiligheidsdienst.
- BVD. (2002). *De democratische rechtsorde en islamitisch onderwijs. Buitenlandse inmenging en anti-integratieve tendensen*. Den Haag: Binnenlandse VeiligheidsDienst.
- Campo, J. E. (2009). *Encyclopedia of Islam*. New York: Facts on Files.
- CBS. (2020). <https://www.cbs.nl/nl-nl/cijfers/detail/37325>
- Cesari, J. (2010). *Muslims in the Wets After 9/11: Religion, Politics, and Law*. London: Routledge.
- Daft, R. (2002). *Organisatietheorie en-ontwerp [Organization Theory and Design]*. Schoonhoven: Academic Service.
- De Graaf, B. A., & Eijkman, Q. (2011-8). Terrorismebestrijding en securitisering. Een rechtssociologische verkenning van de neveneffecten. *Justitiële verkenningen*, 33-52.
- De Jong, P. (2012). *Leraren, religieuze identiteit, perceptie en doelen van religieuze vorming op interconfessionele scholen*. Budel: Damon.
- De Koning, M. (2008). *Zoeken Naar Een 'Zuivere' Islam. Geloofsbeleving en identiteitsvorming van jonge Marokkaans-Nederlandse moslims*. Bert Bakker.
- De Vries, J. (2014). Van het overheidsmonopolie naar een duaal onderwijsbestel. In J. Weigand-Timmer, & G. J. Spijker, *De school van de burger. Onderwijsvrijheid in een participatiesamenleving* (pp. 21-29). Amsterdam: Wetenschappelijk Instituut Christenunie.

- De Wolff, A. (2000). *Typisch christelijk? Een onderzoek naar de identiteit van een christelijke school en haar omgeving*. Kampen: Kok.
- Denshire, S. (2014). On auto-ethnography. *Current Sociology Review*(62(6)), 831-850.
- Dienstencentrum GVO en HVO. (2018, mei 19). *Dienstencentrum GVO en HVO*. Opgehaald van Gvoenhvo.nl: <https://gvoenhvo.nl/wat-is-gvo-en-hvo/>
- Driessen, G. (2007). *Opbrengsten van islamitische basisscholen. Prestaties, attitudes en gedrag van leerlingen op islamitische scholen vergeleken*. Nijmegen: ITS, Radboud Universiteit Nijmegen.
- Driessen, G. (2008). De verwachtingen waargemaakt? Twee decennia islamitisch basisscholen. *Mens en maatschappij*, 168-189.
- Driessen, G., & Bezemer, J. (1999). *Islamitisch basisonderwijs. Schipperen tussen identiteit en kwaliteit?* Nijmegen: ITS.
- Driessen, G., & Merry, M. (2006). Islamic Schools in the Netherlands: Expansion or Marginalization? (Springer, Red.) *Interchange*, 37(3), 201-223.
- Dronkers, J. (2016). Islamic Primary Schools in the Netherlands. *Journal of School Choice. International Research and Reform*, 6-21.
- Dupont, J. (2009). Identiteit ligt in de nuance van verhalen. In C. Hermans, & T. v. Zee, *Identiteit als verhaal van de school* (pp. 5-19). Budel: Damon.
- Dupont, J. (2010). *Identiteit is kwaliteit. De identiteitstheorie van Paul Ricoeur als studie voor een verheldering van de identiteit van Katholieke basisscholen in Nederland*. Budel: Uitgeverij Damon.
- Dupont, J., & Hermans, C. (2003). Collectieve identiteit tussen ideologie en utopie. De identiteitstheorie van Paul Ricoeur. In C. A. Hermans, *De school als gemeenschap . Participerend organiseren van identiteit* (pp. 43-68). Budel: Damon.

- Ebu Zehra, M. (2009). *Islam Hukuku Metodolojisi. Fikih Usulu* (10 ed.). (A. Sener, Vert.) Ankara: Fecr.
- Eerste Kamer der Staten-Generaal. (2020, februari 17). *eerstekamer.nl*.
Opgehaald van [eerstekamer.nl/wetvoorstel](https://www.eerstekamer.nl/wetvoorstel):
https://www.eerstekamer.nl/wetsvoorstel/35050_wet_meer_ruimte_voor_nieuwe
- ElFurkan.nl. (2019, 4 8). *ElFurkan.nl*. Opgehaald van ElFurkan.nl:
https://assets.website-files.com/5a1db8ba20b30e000107aa05/5b3e09c251a97b1b1a75f2d1_EF20180705.pdf
- Faber, M. (2012). *Identity Dynamics at Play. A Theoretical and Empirical Analysis of the Concept 'Religious Identity of a School' within a Religiously Diverse Context in the Netherlands*. GVO drukkers & vormgevers B.V. Ponsen en Looijen.
- Faber, M. (2013, juni). Religieuze identiteit als dynamische constructie. In school werk maken van religieuze identiteit. *Narthex*, 13(2), 12-17.
- Floor, C. (2017). *Schoolzwemmen 2016. Betrokkenheid van scholen en gemeenten en lokale vormgeving*. Utrecht: Mulier Instituut.
- Franken, L. (2016). Islamonderwijs in België: heden, verleden en toekomst. *SAMPOL*, 51-59.
- Ginjaar-Maas, N. (1989, April 25). Stichting van basisscholen op Hindoeïstische of Islamitische Grondslag. 's Gravenhage: Tweede Kamer der Staten-Generaal.
- Gommers, L., & Hermans, C. (2003). De identiteit van een school-in-ontwikkeling. Vormgeven aan collectieve praktijken. In C. Hermans, & C. Hermans (Red.), *Participierend organiseren van identiteit. De school als gemeenschap* (pp. 149-171). Budel: Uitgeverij Damon.
- Grondwet, D. N. (2012, januari 9). *De Nederlandse Grondwet*. Opgeroepen op januari 9, 2012, van De nederlandsegrondwet:
<http://www.denederlandsegrondwet.nl/9353000/1/j9vvihlf299q0sr/vi5kn3s122s4>

- Guest, G., Bunce, A., & Johnson, L. (2006). How Many Interviews Are Enough? An Experiment with Data Saturation and Variability. *Field Methods*, 59-82.
- Haaft, G. t. (2006, maart 2). *Islamitische basisschool alles is verboden*. Opgehaald van Trouw: <https://www.trouw.nl/home/islamitische-basisschool-alles-is-verboden~a45686b8/>
- Harris, M. (1979). *Cultural Materialism: The Struggle for a Science of Culture*. Pasadena: Altamira Press.
- Haslam, A. S., & Ellemers, N. (2011). Identity Processes in Organizations. In V. Vigonles, S. Schwartz, & K. Luyckx, *Handbook of Identity. Theory and Research* (pp. 715-744). New York, Dordrecht, Heidelberg, London: Springer.
- Hermans. (1997). Een inleiding. Secularisering en multiculturalisering als maatschappelijke krachten in het veranderingsproces van confessioneel onderwijs. In C. Hermans, & J. v. Vugt, *Identiteit door de tijd. Reflectie op het confesionele basisonderwijs in een geseclariseerde en multiculturele samenleving* (pp. 5-25). Den Haag / Nijmegen: ABKO.
- Hermans, C. A. (2003). *De school als gemeenschap. Participerend organiseren van identiteit*. Budel: Damon.
- Hermans, H. J., & Kempen, H. J. (1993). *The Dialogical Self: Meaning as Movement*. Michigan: Academic Press.
- Hoffman, Valerie J. (2012). *The Essentials of Ibadi Islam. Modern Intellectual and Political History of the Middle East*. Syracuse Univ Press.
- Holdert, M., & Kouwenhoven, A. (2019, 9 11). *Allah verafschuwt homoseksualiteit, leren kinderen op islamitische basisscholen*. Opgehaald van Nos.nl: <https://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2301278-allah-verafschuwt-homoseksualiteit-leren-kinderen-op-islamitische-basisscholen.html>

- Hoogendoorn, I. (2019, September 28). *NOS*. Opgehaald van NOS.nl:
<https://nos.nl/op3/artikel/2303677-zijn-christelijke-en-islamitische-scholen-nog-van-deze-tijd.html>
- Huijnk, W. (2018). *De religieuze beleving van moslims in Nederland. Diversiteit en verandering*. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau.
- Ibn Hanbal, A. A.-S. (2001). *Musnad al-Imâm Ahmad bin Hanbal*. Beirut: Mu'assat ar-Risâla.
- Ibn Madjah, A. M.-Q. (z.j.). *Sunan Ibn Mâdjah*. Beirut: Dâr Ihyâ' al-Kutub al-'Arabiyya.
- ISBO. (2013, februari 21). *DeISBO*. Opgeroepen op februari 21, 2013, van DeISBO: http://www.deisbo.nl/?page_id=2376
- ISBO. (2019). Extra handleiding 'Help ik wordt volwassen'. ISBO.
- islamonline. (2018, 9 27). *archive.islamonline.net*. Opgehaald van islamonline:
<https://archive.islamonline.net/?p=717>
- Jager, P.-K. (2002, mei 11). Moslimbestuur treedt af en zegt niet waarom. Opgehaald van <https://www.trouw.nl/nieuws/moslimbestuur-treedt-af-en-zegt-niet-waarom~b91b0257/>
- Jamîl Zînû, M. i. (2011). *De opvoeding van onze kinderen*. Badr.
- Kaya, S., & Budak, B. (2019). *Op weg met de profeet Moehammad*. (B. Budak, Red.) Amersfoort: ISBO.
- Knott, K. (2005). *The location of Religion: A Spatial Analysis*. New York: Equinox Publishing.
- Kundnani, A. (2014). *The Muslims are Comming! Islamophobia, Extremism, and the Domestic War on Terror*. London, New York: Verso Books.
- Landesinstitut für Schule und Weiterbildung. (1986). *Religöse Unterweisung für Schüler islamischen Glaubens*. Soest-Deutschland: Landesinstitut für Schule und Weiterbildung.

- Landman, N. (1992). *Van mat tot minaret. De institutionalisering van de islam in Nederland*. Amsterdam: VU Uitgeverij.
- Le Clercq, A., & de Zwaan, I. (2019, 12 11). *Islamitisch onderwijs groeit: aantal leerlingen in tien jaar tijd met 60 procent toegenomen*. Opgehaald van Volkskrant: <https://www.volkskrant.nl/privacy-wall/accept?redirectUri=%2fnieuws-achtergrond%2fislamitisch-onderwijs-groeit-aantal-leerlingen-in-tien-jaar-tijd-met-60-procent-toegenomen%7eb65d96b9%2f%3ffbclid%3dlwAR1ITHlwKgSfcVIXnPs2FR9JPPYakF0skn3xbPZPX3cyYDh77qtzmS>
- Leezenberg, M. (2001). *Islamitische filosofie. Een geschiedenis*. Amsterdam: Bulaaq.
- Mâlik, b. (2004). *Al-Muwatta'*. Abu Zabî: Mu'assasat Ziyâd b. Sultân Âl Nihyân li al-a'mâl al-khayriyya.
- McCutcheon, R. T. (2003). The ideology of closure and the problem with the insider/outsider problem in the study of religion. *Studies in Religion/Sciences Religieuses*(32(3)), 337-352.
- Meijer, A. W. (2006). *Traditie en toekomst van het islamitisch onderwijs*. Amsterdam: Bulaaq.
- Meijer, W. (2018). Islamic Education in the Netherlands: Transnational Dimensions of a School Struggle. In D. Käbis, & J. Wischmeyer, *Transnationale Dimensionen religiöser Bildung in der Moderne, Veröffentlichungen des Instituts für Europäische Geschichte* (pp. 429-446). Mainz-Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht.
- Meijering, E. (2007). *Het Nederlands christendom in de twintigste eeuw*. Amsterdam: Balans.
- Merry, M. (2007). *Culture, Identity, and Islamic Schooling. A Philosophical Approach*. New York: Palgrave Macmillan.
- Merry, M. (2018, 4 8). Islamitische scholen zijn een dam. *Knack*, pp. 8-11.

- Merry, M., & Driessen, G. (2005, November). Islamic schools in three western countries: policy and procedure. *Comparative Education*(Vol. 41 No. 4), 411-432.
- Merry, M., & Driessen, G. (2016). On the right track? Islamic schools in the Netherlands after an era of turmoil. *Race Ethnicity and Education*, 856-879.
- Miedema, S. (1997). Institutionele en persoonlijke identiteit in pluralistisch perspectief. Over de speelruimte voor confessioneel georiënteerd basisonderwijs. In C. Hermans, & J. v. Vugt, *Identiteit door de tijd. Reflectie op het confessionele basisonderwijs in een gesecculariseerde en multiculturele samenleving* (pp. 150-166). Den Haag / Nijmegen: ABKO.
- Miedema, S. (2006). *Religie in het onderwijs. Zekerheden en onzekerheden van levensbeschouwelijke vorming*. Zoetermeer: Meinema.
- Miedema, S., & Bertram-Troost, G. (2006). *Levensbeschouwelijk leren samenleven. Opvoeding, Identiteit & Ontmoeting*. Zoetermeer: Meinema.
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. (2006). *Kerndoelenboekje*. Den Haag: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.
- Morris, M. W., Leung, D. A., & Lickel, B. (1999). Views from inside and outside: Integrating Emic and Etic Insights about Culture and Justice Judgement. *Academy of Management Review*, 24(4):781-796.
- Mulder, L. (2013). Allochtone leerlingen en onderwijsachterstand. De ontwikkeling van specifiek naar generiek beleid. In L. Coello, J. Dagevos, C. Huinder, J. v. Leun, & A. Odé, *Het minderhedenbeleid voorbij. Motieven en gevolgen* (pp. 91-114). Amsterdam: AmsterdamUniversity Press.
- Mulder, S. (2019, Mei 9). *Trouw*. Opgehaald van [Trouw.nl](https://www.trouw.nl/religie-filosofie/weg-met-artikel-23-dat-kan-niet-zomaar-en-is-ook-niet-nodig~bac2a456/):
<https://www.trouw.nl/religie-filosofie/weg-met-artikel-23-dat-kan-niet-zomaar-en-is-ook-niet-nodig~bac2a456/>

- Muslim, A. a.-H.-H.-Q.-N. (z.j.). *Al-Musnad as-Sahîh*. Beirut: Dâr ihyâ' at-Turâth al-'Arabî.
- Niehaus, I. (2009). Emancipation or Disengagement? Islamic Schools in Britain and the Netherlands. In A. A. Veinguer, G. Dietz, D.-P. Jozsa, T. Knauth, & T. Knauth (Red.), *Islam in Education in European Countries. Pedagogical Concepts and Empirical Findings* (pp. 113-129). Münster/New York/München/Berlin: Waxmann.
- Onderwijsinspectie. (1999). *islamitische basisscholen in Nederland*. z.p.: Inspectie van het onderwijs.
- Onderwijsinspectie. (2002). *Islamitische scholen en sociale cohesie*. Utrecht: Inspectie van het onderwijs.
- Onderwijsinspectie. (2003). *Islamitische scholen nader onderzocht*. Utrecht: Inspectie van het onderwijs.
- Onderwijsinspectie. (2007). *Rapport van een incidenteel onderzoek naar het Islamitisch College Amsterdam*. Inspectie van het onderwijs.
- Onderwijsinspectie. (2008). *Bestuurlijke praktijken in het islamitisch onderwijs*. Utrecht: Inspectie van het onderwijs.
- Onderwijsinspectie. (2015, december 12). *Onderwijsinspectie.nl*. Opgeroepen op december 12, 2015, van Onderwijsinspectie: <http://www.onderwijsinspectie.nl/zoek-en-vergelijk/sector/po/id/10132/?pagina=1&zoekterm=islamitische>
- Onderwijsinspectie. (2016, 2 22). *Omgaan met seksualiteit en seksuele diversiteit*. Opgehaald van onderwijsinspectie.nl: <file:///C:/Users/Bahaeddin%20Budak/Downloads/Rapport+Omgaan+met+seksualiteit+en+seksuele+diversiteit+2016.pdf>
- Onderwijsinspectie. (2020, 3 16). *Themaonderzoek burgerschapsonderwijs en het omgaan met verschil in morele opvattingen*. Opgehaald van Onderwijsinspectie.nl: <https://www.onderwijsinspectie.nl/documenten/themarapporten/2020/03/13/burgerschapsonderwijs-en-het-omgaan-met-verschil-in-morele-opvattingen>

- Onderwijsraad. (2012). *Artikel 23 grondwet in maatschappelijk perspectief. Nieuwe richtingen aan de vrijheid van onderwijs*. Den Haag: Onderwijsraad.
- Onderwijsraad. (2020, februari 20). Advies inzake de aanvragen van de Stichting voor Islamitisch Voortgezet Onderwijs Randstad. Den Haag: Onderwijsraad.
- Park, H., & Ziegler, N. (2014). Cognitive shift in the bilingual mind: Spatial concepts in Korean–English bilinguals. *Bilingualism: Language and Cognition*, 410-430.
- Peters, R. (2009). Fikh (rechtswetenschap). In J. Waardenburg, & J. Waardenburg (Red.), *Islam, Norm, ideaal en werkelijkheid* (7de ed., pp. 141-148). Houten/Antwerpen: Fibula/Unieboek.
- Philips, B. A. (2009). *De ontwikkeling van Fiqh. De islamitische wet en madzaahib*. Helmond: Momtazah.
- Ploeger, J., & Oueslati, A. (1993). *Islamitisch godsdienstprogramma*. Leiden: Project Dien.
- Qaradawi, Y. (2007). *Halal en Haram*. Delft: Noer.
- Qaradawi, Y. A. (2004). *Introductie in de islam. Fundamenten, Kenmerken, Doelen en Bronnen*. IJsselstein: Noer Al 'Ilm.
- Qardawi, Y. (2003). *Halal en Haram*. Zoetermeer: Stichting uitgeverij Oase & Noer Al 'Ilm.
- Ramadan, T. (2008). *Radicale hervorming. Islamitische ethiek en bevrijding*. (E. v. Bovenkamp, Vert.) Amsterdam: vangennep.
- Regent, K. d., & Bunskoek, J. (2019, 4 8). <https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/artikel/4603151/scholenonderzoek-rtl-nieuws-eindtoets-cito-2018-iep-route-8>. Opgehaald van <https://www.rtlnieuws.nl>: <https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/artikel/4603151/scholenonderzoek-rtl-nieuws-eindtoets-cito-2018-iep-route-8>

- Rijksoverheid. (2020, Februari 2). *Eerstekamer*. Opgehaald van Eerstekamer.nl:
https://www.eerstekamer.nl/wetsvoorstel/35050_wet_meer_ruimte_voor_nieuwe
- Rijksoverheid. (2020, Februari 25). *Rijksoverheid*. Opgehaald van Rijksoverheid.nl:
<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/passend-onderwijs/zorgplicht-en-samenwerken-scholen-passend-onderwijsverantwoordelijkheid-van-de-scholen>
- Risannen, I., & Sai, Y. (2017). A comparative study of how social cohesion is taught in islamic religious education in Finland and Ireland. *British Journal of Religious Education*, 1-10.
- Roemer, J. (2003). Het organiseren van gedeelde verantwoordelijkheid voor katholiek onderwijs. In C. Hermans, & C. Hermans (Red.), *Participierend organiseren van identiteit. De school als gemeenschap* (pp. 69-87). Budel: Uitgeverij Damon.
- Roex, I., S. van Stiphout en J. Tillie (2010). *Salafisme in Nederland. Aard, omvang en dreiging*. Amsterdam: Instituut voor Migratie- en Etnische Studies, Universiteit van Amsterdam.
- Roodra, N., Beckers, T., Grin, J., Jansen, J., Martens, P., Rabbinge, R., . . . Wempe, J. (2010). *Basisboek duurzame ontwikkeling*. Groningen/Houten: Noordhoff Uitgevers.
- Rtl-nieuws. (2020, 25). *1 op de 5 reformatorische scholen tegen het homohuwelijk*. Opgehaald van rtlnieuws.nl:
<https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/nederland/artikel/5010721/reformatorische-scholen-tegen-homohuwelijk-diversiteit-bijbel-vgs>
- Rubin, H., & Rubin, I. (2005). *Qualitative Interviewing. The art of hearing data*. California: Sage Publications.
- Sert, M. (2004). *Vertel mij over islam*. Schiedam: Islamitische basisschool Furkan.

- Shadid, W. R., & Van Koningsveld, P. (1992). Islamitische scholen. *Samenwijs*, 12(b), 227-233.
- Shadid, W., & Van Koningsveld, P. (1991). Institutionalization and Integration of Islam in The Netherlands. In W. Shadid, & P. v. Koningsveld, *The Integration of Islam and Hinduism in Western Europe* (pp. 89-121). Kampen: KOK Pharos Publishing House.
- Shadid, W., & Van Koningsveld, P. (1992). *De mythe van het islamitisch gevaar*. Kampen: KOK.
- Shadid, W., & Van Koningsveld, P. (2008). *Islam in Nederland en België. Religieuze institutionalisering in twee landen met een gemeenschappelijke voorgeschiedenis*. Leuven: Peeters.
- Shavit, U. (2015). *Shari'a and Muslim Minorities. The wasatî and salafi approaches to fiqh al-aqalliyât al-Muslima*. Oxford: Oxford University Press.
- SLO & ISBO. (2007). *Methode islamitisch godsdienstonderwijs*. Enschede: SLO & ISBO.
- Staatscourant. (2009, November 30). Regeling van de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 7 november 2009, nr. OND/ODS-2009/26778 M, houdende de vaststelling van prognosemodellen in het primair onderwijs (Regeling modelprognose primair onderwijs 2009). Nr. 18104. Nederland: De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Opgehaald van Overheid.nl: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2009-18104.html>
- Staatscourant. (2015, April 30). Convenant 'Scholen voor primair en voortgezet onderwijs en sponsoring'. *Staatscourant* Nr. 11634. Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814.
- Tajfel, H., & Turner, J. (1979). An integrative theory of intergroup conflict. (W. Austin, & S. Worchel, Red.) *The social psychology of intergroup relations Monterey*, 33-47.

- Ter Avest, I. (2003). *Kinderen van God, verteld in verhalen*. Zoetermeer: Boekencentrum.
- Ter Avest, I. (2009). Dutch children and their God. *British Journal of Religious Education*(31-3).
- Ter Avest, I., & Rietveld-Van Wingerden, M. (2016). Half a century of Islamic education in Dutch schools. *British Journal of Religious Education*, 293-302.
- Ter Avest, I., Bakker, C., Bertram-Troost, G., & Miedema, S. (2007). Religion and Education in the Dutch Pillarized and Post-Pillarized Educational System. Historical Background and Current Debates. In R. Jackson, S. Miedema, W. Weisse, J.-P. Willaime, R. Jackson, S. Miedema, W. Weisse, & J.-P. Willaime (Red.), *Religion and Education in Europe. Developments, Contexts and Debates* (pp. 203-220). Münster/New York/München/Berlin: Waxmann.
- Thurlings, J., & Van Vugt, J. (1997). Van schoolstrijd naar schoolstrijd? In C. Hermans, & J. v. Vugt, *Identiteit door de tijd. Reflectie op het confessionele basisonderwijs in een gesucaliseerde en multiculturele samenleving*. (pp. 28-63). Den Haag / Nijmegen: ABKO / Katholiek Studiecentrum.
- Tweede Kamer der Staten-Generaal. (1992, juni 4). Wijziging van het stelsel van stichtingsnormen en opheffingsnormen en van het huisvestingsstelsel inde Wet op het basisonderwijs. *Vergaderjaar 1992-1993*. Tweede Kamer der Staten-Generaal.
- Tweede Kamer der Staten-Generaal. (2004, April 23). Onderwijs, Integratie en Burgerschap. *Vergaderjaar 2003-2004*. Tweede Kamer der Staten-Generaal.
- Valk, G. (2003, November 6). Rel beheerst het kamerdebat. *NRC*. Opgehaald van www.rc.nl: <https://www.nrc.nl/nieuws/2003/11/06/vvd-rel-beheerst-het-kamerdebat-onderwijs-7660883-a241517>
- Van de Werf, S. (1998). *Allochtonen. Een inleiding in de multiculturele samenleving*. Bussum: Coutinho.

- Van de Wetering, S., & Karagül, A. (2013). *Zoek kennis van de wieg tot het graf. Islamitisch godsdienstonderwijs*. Antwerpen-Apeldoorn: Garant.
- Van der Meij, L. (2017, Maart 27). *ISBO*. Opgehaald van deisbo: <http://www.deisbo.nl/wp-content/uploads/2009/03/identiteitislamitischonderwijs.pdf>
- Van Gaalen, E. (2016, maart 3). *Islamitische scholen komen niet van de grond*. Opgehaald van AD (Algemeen Dagblad): <http://www.ad.nl/home/islamitische-scholen-komen-niet-van-de-grond~a740e134/>
- Van Gelder, L. (2017, 18 FEBRUARI 2017, 18). Islamitische basisscholen in Amsterdam groeien hard. *Het Parool*. Opgeroepen op 7 10, 2018, van <https://www.parool.nl/amsterdam/islamitische-basisscholen-in-amsterdam-groeien-hard~a4464075/>
- Van Gelder, L. (2018, 11 17). *Ad.nl*. Opgehaald van ad.nl: <https://www.ad.nl/amsterdam/islamitisch-onderwijs-groeit-sterk~a5b770fb/>
- Van Haaften, A., Korthals, M., Widdershoven, G., de Mul, J., & Snik, G. (1986). *Ontwikkelingsfilosofie, een onderzoek naar grondslagen van ontwikkeling en opvoeding*. Muiderberg: Coutinho bv.
- Van Koeven, E. (2011). *'Zo doen wij dat nu eenmaal'*. *Literatuuropvattingen op open protestants-christelijke basisscholen*. Stichting Lezen Reeks 19 & Eburon.
- Van Velzen, B., & De Vijlder, F. (2012). *Een verleden heb je, de toekomst moet je maken!* Amersfoort: ISBO.
- Verhaeghe, P. (2015). *Identiteit*. Amsterdam, Antwerpen: De Bezige Bij.
- Vermeulen, B. (1997). De juridische positie van het confessioneel onderwijs in de geseculariseerde en multireligieuze samenleving. In C. Hermans, & J. v. Vugt, *Identiteit door de tijd. reflectie op hetconfessionele basisonderwijs in een geseculariseerde en multiculturele samenleving* (pp. 66-102). Den Haag / Nijmegen: ABKO.

- Vermeulen, B. (2006). Een schets en evaluatie van de kritiek op de overheidsfinanciering van het bijzonder onderwijs. In W. v. Donk, P. Jonkers, G. Kronjee, R. Plum, & R. Plum (Red.), *Geloven in het publieke domein. Verkenningen van een dubbele transformatie*. (pp. 353-366). Amsterdam: Amsterdam University Press.
- Vermeulen, B. (2007). islamitische scholen. Feiten, kritiek, uitdagingen. *jutitiële verkenningen, 01*, 37-48.
- Vermeulen, B. (2019). De vrijheid van schoolstinging, overheidsbekostiging en onderwijsrecht. *Opinie*, 20-25.
- Vignoles, V. L., Schwartz, S. J., & Luyckx, K. (2011). *Handbook of Identity Theory and Research*. New York, Dordrecht, Heidelberg, London: Springer.
- Volkskrant. (2002, Februari 22). Moslimbestuur treedt af en zegt niet waarom. *Trouw*. Opgeroepen op mei 11, 2020, van <https://www.trouw.nl/nieuws/moslimbestuur-treedt-af-en-zegt-niet-waarom~b91b0257/>
- Wagtenonk, K. (1991). Islamic Schools and Islamic Religious Education. A comparison between Holland and other West European countries. In W. Shadid, & P. Van Koningsveld, *The Integration of Islam and Hinduism in Western Europe* (pp. 154-170). Kampen: Kok Pharos.
- Wallage, J. (2010). *Identiteit: drempel of drager?* Den Haag: Boom Lemma.
- WRR. (2007). *Identificatie met Nederland*. Amsterdam: Amsterdam University Press.
- www.deisbo.nl. (2013, februari 21). *De ISBO*. Opgeroepen op februari 21, 2013, van De ISBO: http://www.deisbo.nl/?page_id=2376
- www.deisbo.nl. (2019, november 14). *www.deisbo.nl*. Opgeroepen op februari 21, 2014, van De ISBO: http://www.deisbo.nl/?page_id=2376
- www.onderwijsincijfers.nl. (2019, december 13). *Onderwijsincijfers*. Opgehaald van Onderwijsincijfers:

<https://www.onderwijsincijfers.nl/kengetallen/po/instellingen/aantallen-instellingen-po>

Yar, H. (2017). *Water en de kom. Over leven in een Turkse moskeegemeenschap in Amsterdam*. Amsterdam: VU.

Lijst met grafieken, schema en tabellen

Grafiek 1: aantal opgerichte en gesloten islamitische basisscholen tussen 1988-2013	p.26
Grafiek 2: Externe (f)actoren die een rol spelen bij de identiteitsconstructie van islamitische basisscholen in Nederland	p. 163
Grafiek 3 – eerste bron schoolidentiteit.....	p. 254
Schema 1: rechtscholen.....	p. 31
Tabel 1: keermomenten van islamitische basisscholen tussen 1988- 2013	p. 54
Tabel-2: overzicht islamitische basisscholen die minstens 25 jaar geleden zijn gesticht met aantal jaren in dienst van voorzitters en directeuren.....	p. 86
Tabel 3: aantal scholen die zijn geselecteerd voor het onderzoek: Burgerschapsonderwijs en het omgaan met verschil in morele opvattingen.....	p. 247

